

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Po un an **40** coroane. — Po gaze luni **20** coroane. — Pe trei luni **10** coroane.
Ziarul apare Marția, Ioi și Sâmbăta

Corespondențe

Se adresează Redacției «Telegrafului Român», Strada Macălăilor Nr. 45. — Scrisori sefrancate se refuză. — Articolele nepublicate nu se înșolază.

Prețul inserțiunilor, după invocătură

Abonamentele și inserțiunile
se adresează Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Macălăilor Nr. 45.

Insemnări**Aia loc de frunte**

(x) Preoțimea noastră s'a bucurat cu drept cuvânt, în toate împările, de un loc de frunte în povătuirea poporului românesc.

Problemele, împreunate cu schimbările radicale pe toate terenele vieții publice, au îndemnat-o acum să se adune într'un mare congres la Sibiu și să stabilească punctele, pe temeiul cărora pastorul de saflete, prin roul lor de propovăduitori ai adedvărurilor mândruioare vor părea aduce folosul cel mai mare posibil la propăderea sufletească și materială a credincioșilor, și prin aceasta la clădirea și înflorirea bisericii și a nouăui stat român.

O bogată programă se prezintă congresului. E de ajuns să amintim: Organizarea societății clerului, împreunarea bisericii ortodoxe române, educația și propaganda religioasă, situația materială a clerului, preoțimea în viața politică, — tot atâtate momente de capitală importanță.

In statorarea protectorelor sale de lucrări viitoare, congresul preoților nu se va împiedica prin cercetarea piedecelor felaturi, ce i s'au pas în drum, și a greseliilor multe și a păcatelor, pe urma cărora am avut să suferim în timpuri vechi și nouă.

Simțeste fiecare preot, ca învinuirile, rotite în sedințele congresului, n'ar servi la înălțarea clădirii plănuite.

Pentru a însăși zidirea măreță, se cere o mulță uriașă. În vreme ce «lucrările sănătuții», nu se poate face împărțirea între «buni» și «răi», dând la o parte poate numeroase talente și harnice puteri.

Aveam trebuință, înainte de toate, să ne prezintăm ca unitate. Prin lipsa de bunăînțelegere între noi, n'ame facă decât bucuria nemăpetăților noștri vrăjmași.

Picuri de otrava ai desbințirii nu se vor turna acolo, de unde are să răsune, cu tărie și greutate, un singur glas.

Si glasul acesta va fi primul glas al bisericii românești drept credincioase, intru-nite pe pământ liber.

Locul de onoare al vrednicilor pastori sufletești, în lupta pentru realizarea aspirațiilor de mai bine ale pastorilor, numai astfel se va păstra întăriri în temelile sale.

Dorim ca lucrarea marei adunări preoțești ce se apropie, să fie inspirată numai de puterea gândurilor curate și de blândețele inimilor ierarhoatoare, cum se cunvine aceloră care reprezintă pe Domnul și pe ucenicii Lui.

Congresul preoțimii și mijloacele de renăscere religioasă
de Sanda Dr. Mateiu

Cu îndreptățită nerăbdare și interes crescător se poante urmări, în coloanele ziarelor, acel sir de articole, ce se țin laț, se întregesc și se stimulează, concentrându-se tot mai mult în jurul unui punct, luminos și magnetic: **activitatea misionară a bisericii și propaganda religioasă**. Si se cere, cu drept cuvânt, ca această mișcare să pornească dela început în mod sistematic, perseverent și solidar, penetrându-se să rămâne numai avântul inspirat de câteva personalități răslețe misiunierice, și ca fie un current solid și bogat, care să cuprindă energiile multor, îndreptate în aceeași direcție, isvorante din aceeași credință și mânăste de același dor de jertfă. Cred însă că ar trebui să ne ferim, a da prea multă importanță chestru-nii de organizare și să uitam, că esențialul și ca **spiritul** în care se va înghinge munca viitoare, să fie curat și sincer. Trebuie să ne coboram până în adâncul sufletului nostru, să ne facem un examen de conștiință în fața lui Dumnezeu A-tot-stiitor, și în deplină sinceritate să ne recunoaștem personal slabiciunile și greșelile și numai atunci ne vom da seama că de mărimoșea față de noi este Aceia, care cu toată nemerenția noastră ne îngăduie, ba chiar ne chiamă și ne imbie, ca să lucrăm din premuț cu Dânsul.

Cu cătă recunoaștere vom privi atunci misiunea noastră și, după ce vom fi gușat grozavă amârăciune din cunoașterea de sine, că de neînsemnată vom găsi jerifa intereseelor noastre, a profisului material, a sănătății, a liniiștii noastre sufletești!

Viața ni se va părea prea scurtă și prea fieră de preț, ca s'o închivăm — ca un modest prinos — Domnului Isus, care-n-a răscumpărat-o din blestemul condamnării și, și activitatea noastră va fi întuiziastă, neobosită, — iștovitoare poate, dar cea mai nobilă și bine plăcută lui Dumnezeu.

Se apropie ziua când preoții se vor aduna și, cerând călăuzirea Duhului Sfânt, își vor uni mintile și inimile întru deslegarea marilor probleme: Se va ajunge cu siguranță la concluzia, că altarul, cu să-vârsarea Sf. taine trebuie secundat de amvon, de pe care să răsune glasul de chiemere

către oile rătăcite, către creștinii incremenți în forme și către credincioșii ipocriți. Si se va mai spune, că glasul preotului trebuie să se audă puternic și în afara de biserică, ca să provoce și să neliniștească pe acei, cari cred, că pot trăi fără hrana sufletească a cuvintelor lui Hristos.

Dar, trebuie să se mai vorbească și de alte lucruri, să se elucideze și alte chestiuni care privesc biserică în atribuțiunile ei fundamentale:

1. Cum putem nășjdui la o redescoperire conștiință și civilizată a mulțimii, făță de adverșurile creștiniei, dacă nu vom face cu putință ca fiecare stiutor de carte să poată că, assimila și iubă Sfânta Scriptură, redată într-o limbă clară și inteligențială?

2. Cum să existe imbod și stimulare printre creșinii cănd, pe lângă profuzația de reviste literare și zare politice, nu avem o revistă științifică-religioasă, luminătoare a preoțimii, îndrumătoare a minenilor, care să se îndeletnicească cu cercetarea Sf. Scripturi, tâlmâcirea datinilor strămoșești, încurajarea porților pioase, ba chiar a nuvelelor și romanelor morale și educatoare?

3. Care să fie activitatea femeilor, cari au fost chiamate de Dumnezeu să fie tovarășele preoților și cari prin situația și prestigiul lor ar putea avea o influență atât de prețioasă printre femeile și copiii parohiei soților lor? Si care să fie, în general, ajutorul pe care să-l dea femelea în alcătuirea mișcării misionare?

Așteptăm cu rugă și mari nădejdi, că Dumnezeu ne va da lumina căilor Sale și va face din biserică noastră mult adaptatul istor de pace evangelică și de renăscere duhovnicășă măntuitorie.

Omul cuminte subscrive la împrumutul național emis de Consiliul Dirigent.

In față congresului preoților

I

Nimic nu e statonic în lumea acesta.

Toate au început, toate au sfârșit. Să și s'sfârșit și răsboiu crâncen, care ca o furtuna, ca o bâtaie a lui Dumnezeu să desărcat asupra omenimii.

Să precum după o mare vîljeie, care amenință cu totală nimicire, vîntul încețăză, norii grei dispar, și din nou se arată soarele cu razele sale binecătătoare, aşa s'intâmplă și cu răsboiul acesta la lumii.

Să arătat din nou blandul soare, cu pacea binecuvântată, și cu libertatea poporelor.

A răsărit și soarele poporului nostru. Veacuri deărând am stat sub domnia de nemuriri strâne, noi, neamul românesc, și am cerut mărturie.

Să mărturie neamului nostru a sosit. Azi toti români, din toate țările, sătem adunăți la un loc, formăm o singură împărăte, sub un domitor, sub o căruție, cu o singură dorință: fericirea neamului românesc.

Dumnezeu a ascultat rugăciunea morilor și a strămoșilor noștri, și ni-a trimis mărturie.

Nu au fost rezervate aceste zile ferice: fie numele Domnului binecuvântat!

Soarta noastră este acum pușă în mâini noastre. Acuma se va arăta hărnicia noastră, se va arăta, dacă sătem vrednicii de aceste zile istorice, dacă avem maturitatea, țaria de suflet, creșterea cerută de zilele de prefarece, cu care ne a binecuvântat Dumnezeu. Acum se va vedea ce și mai mare în noi, iubirea de neam, iubirea de biserică, iubirea de apărul, sau pisma și „corăba neunire“. Ce și mai puternic în noi: boldul de a face binele comun, de a fi folositor neamului, de a provoca binele public, sau goana după foloase personale și promovarea intereselor personale.

Acum e timpul să dăm la lumină comoroa, ce a stat ascunsă în inimă noastră, în sufletul nostru. Acuma se va desvălu vrednicia noastră, în aceste zile istorice, în care — după cuvintele Psalmistului, — n-a deschis Dumnezeu măna Sa, ca toate se umple de bunătate.

La locul prim dăm laudă Domnului pentru toate cîte a dat nouă.

Veacuri de-a rândul ne-a certat pe noi Domnul.

Biserica a fost scutul și apărărea, măghierea și naîdejdea noastră. Era amenință cu strîrile limba noastră, legea noastră, ființa noastră. În acele zile de grea cercare se deschidea ușile bisericilor. Preotul era tovarăș tuturor suferințelor noastre, tovarăș cu noi în toate nevoile și neajunsurile noastre.

De aici aliperea poporului de preot și biserică, de aici inoia lor sufletească.

Și în biserică aceasta află poporul scut și măghiere.

Așa a fost sub regii ungari dela anul 1000 până la 1526, așa sub era calvină, sub principiul ardelean, așa după unirea dela 1700 până la anul mărturiei 1848.

Cu anul acesta se naște o nouă eră în biserică noastră românescă din Ardeal.

Dumnezeu a trimis în fruntea noastră un arhiecreu, care a scos din robie biserică noastră, a povătuit-o prin putie, i-a dat legi înțelepte, ca și Moise poporului israelit în muntele Sinai, a croit sicriul legii,

a organizat biserică pe baze canonice, a regulat creșterea preoțimii, a învățătorimii, a normat un vast teren de lucru pentru preoțime în parohie, dându-i preotului de ajutor tot ce are parohia mai bun, mai moral, mai destoinic, mai de îspărvă: comitet parohial, epitropie parohială, — mai mult, totalitatea creștinilor din parohie: sinodul parohial.

Că activitatea singuraticilor să nu piardă calea cea bună, a normat activitatea preoțimii în protopresbiterate, și că să fie uniformitate, ca să se pună toate forțele la lucruri mai mari unde nu poate străbate puterea singuraticilor, a regulat activitatea comună în eparchii prin consiliști și prin sinoade, și a întrunit biserică întreagă din stat la o lucrare comună, în congresul național bisericesc.

Și cu conștiință linistită a pus toată răspundere pentru soartea bisericii în mâinile congresului național bisericesc.

Și cu aceasta și-a închis ochii Marele Moise al Românilor ortodoci dela noi.

Motive de îngrijorare pentru biserică noastră

Priu o hotărâre consistorială, luată înainte cu cincisprece ani, ușile seminârului Andreian au rămas să se deschidă în viitor numai sub denigrul maturizanți. Nădejdi avântă și mult promisiunea se legată de această schimbare salutătară. Indemnuri și începuturi învinătoare, din care vibra dubul unei vieți noi, în activitatea duhovnică a preotilor cui, erau zorii răsăritului măret al bisericii noastre, în propriașire și renasteră ce i se pregătea.

Cum nici nu se credea, o seamă de ani conculzui să respectă cu aspirine. Se formează regulă și obicei puternic, niciu nu mai înfrânează nimenea, să încerce primirea îșări de absolutoriu cerut. Seminârul Andreian, premenit și c'picioare de profesori tineri, dintre cei mai învățăți și mai aleși ca o putere în ciuda tuturor prigonișorilor numeroase strâne, se ridicăse la cincea înalță a oricărei facultăți. Contra obiceiului din trecut de-a intră numai cei slabii, caru si se numește destoinici pentru o altă carieră, un număr însemnat dintr-un cel mai bun studenții, matru cu forțe bine și cu bine, se înscriu și urmează cursurile teologice. Acei tineri de ieri au ajuns astazi unii să fie bătrâni conducători ai neamului și fruntași ai culturii românești, iar alții dintr-un cel mai vrednic preot.

A venit răsboiu. Lipsa de tineri pe deosebit, favori și interese pe de altă, rupaceță condiție, legală de absolutoriu claselor superioare. Porțile seminarului se deschid îșări în largimea străbună pentru chemăți și nechemăți.

Ajunsă îșări la pace, nu și-au dispusizii se vor lăua pentru viitor în această chestie. Știm însă că România mare are lipsă de mulți bărbăți cu carte... Atâta posuri ocupate de strâni ce astăzi ofițanii români.

Preoțimea noastră, lăsată exceptiile la o parte, — în general, mai întâi din vină proprie, că nu s'a cinstit ea fațas pe sine, că nu s'a apărat interesele cu destulă energie, că nu s'a manifestat niciu când ca corporație organizată, nu și-a reclamat și susținut drepturile și respectul ce îi suverane, față de oricine și orunde, ci în continuu să aumite înălgăde pe alii, — a ajuns astăzi o lagrimă nu tocmai prețuită după vrednicie.

Pricina de căpetenie, care a laghetă situl în preoțime și o a silă să se retragă și să se incule în cîsulă preocupațiilor și a grijiilor familiare, a fost și este remunerarea materială neșpuse de masteră, cu care a fost însoțită preoțimea din Inceput, — îndeocheșită în anii groaznicinării răsob-european, care a adus între altele calamități și suferințe o scumpete ce nu se mai poate exprima aproape în cuvinte, mai mult decât fabulosă. Astfel stănd lucrurilor, nu va fi surprinzător pentru nimene, dacă în viitor seminariale noastre vor rămâne goale, sau lipsite de studenți buni, dacă o seamă dintre cei mai buni preoți vor intra în seafă oficii mai convenabile.

Pentru biserică noastră trebuie să fie o lugădare aceasta, destul de mare.

Desătușați din lanturile ruginile ale robiei în cari am fost legați și zăvorâți de veacuri, a învățat deodată în sufletele tuturor românilor, dorul fierbințe după o viață nouă, *năsunări de renastere în toate așezările și întreprinderile românești*. O emulare vrednică de admirat se simte și pulzează pretulindeni. Și acum când și biserică și chemăți spre o prefacere și îndatorare a jineas pas cu progresul vremii, când are cea mai mare lipă de preoți luminăți și conștiințioși, ne găsim în pragul amenințărilor de-a pierde pe cel mai zeloși slujitor ai altuarui.

Congresul preoțesc va trebui cu toată stăruință să prefămăpîne acest neajuns păgubitor. Atât în folosul bisericii, cât și în prestigiul tagmei preoțesci, va trebui să se scutură din sufletele noastre toata consideranță, toată tămiditatea și umilința rău înțeleasă, care ne-a robit de veacuri, și desmeteică de-abinele din această nețărare și indolență, să îmbrățăm haine bărbătești și a conștiinței de sine, haine demințări curate și cîinste, simbol ai vestimentelor preoțesci și astfel premenit și renăscut, din focul frântărilor și al discuțiilor să desprindă celor mai luminioase și mai înviorătoare hotărâri, care să corespundă vremii și cerințelor ei.

Dintre toate oficiile pământești, în înțeleșul adevărat, nu e nici ușu cu o chemare atât de înălzătoare și de ideală, ca cel preoțesc. Spre atingerea unor culmi de lumenare și de înaintare, să cerut și se cere, că preoțimea să slăube și să muncească din greu, — să devosdească activitatea neprețuită.

Atâtă absolutenți tineri abținea să fie preoții. Cu cea mai aprinsă răsuș de munca, pentru obicei și biserică, cu cele mai frumoside înlătări și își ocupă parohile. Se și pun din răsputeri pe lucruri... După Indemnul apostolului Pavel, se face stultur toate.

Anii trei... Roadele așteptate întârzile de-a se arăta. Atâtă sfaturi și îndemnuri par a se fi dat în puslu. Planuri mireșe rămân neîmplinite... Decepțiunile se înmulțesc. Insuflare scade mereu.

Grevătul familială pe de altă parte, sporesc an de an. Venitele parohiei slabe. Congru neînmormântă... Astfel răvnă și idealismul și celor mai înflăcărați preoți se sdobesc și se pierde. De neîndurării cea mare a sâslorilor triste de-a nu avea nimic hotărât și sistematizat în activitatea pastorală-culturală a satelor noastre, precum și în asigurarea traiului, ce să facă preotul ajuns la atâtă frântărire de gânduri? Ca să-și poată susține și crește familia, conform împrejurărilor și mediului. Într-un vîru an ofițer, lăru unii, uitându-se de chemarea lor, se dău cu total economie și diferențial negoțiori. Astfel nu preolii sănătățile de vină, că neglijă îndatorile duhovnicești, ci de lângă diferitele neajunsuri, o spumean fară de nicio răstăte, indiferențismul uitător al conducătorilor chemăi, cu a căror vîrstă și fost tratată adeose preoțimii satelor noastre. În cele cătrei lăsat de capitoluri, — în cele mate neînțelese lăsat de putință și grăbi. Cei înfrânează și au ridicat venitele stolare cu un urt el, — cei conștiințioși, care au arătat și îndreptarul preoților sănătățile cu multă mină a vecinătății, lăsată după 1918 la dublu. Dar cum să poată, lăsată preoțimea în acumpnătăță margini cu nicio mărunțuire? E stăut de tot, că sumpetul astăzi nu îndoiște, ci toate articolele de trai și îmbrăcământul său sunt cu atât și chiar mult de procente. Funcționarii altor ofițeri li s-au marit salariaj cu căte 200-300%, îl s-au dat ajutoare pentru copii, vestimente și totuși se plang, că nu mai pot lupta cu greutățile traiului. Ce să zică preoțimile, care în fel și chip a fost înjoișat de statul maghiar? Din început până în sfîrșit zilelor de stăpâniere noastre, prin făurirea a cători și mai cător paragrafi a lovit și încercat să scrâpeze remunerarea materială a preotului român. Congresul nu a dat-tuturor preoților după cîte 200-300%, îl s-au dat ajutoare pentru copii, vestimente și totuși se plang, că nu mai pot lupta cu greutățile traiului. Ce să zică preoțimile, care în fel și chip a fost înjoișat de statul maghiar?

Din început până în sfîrșit zilelor de stăpâniere noastre, prin făurirea a cători și mai cător paragrafi a lovit și încercat să scrâpeze remunerarea materială a preotului român. Congresul nu a dat-tuturor preoților după cîte 200-300% (utișoare) coroane, în anul 1917 a primit și preoțimile română un ajutor de vest-

mine de 500 Cor, pe care în anul 1918, nu l-a mai văzut. Mai caracteristic și ajutorul voiașilor copiilor. Se vedea, că s-a însărcinat de numărul mare al lor, deși și să cerut datele la toți copiii, să vorăt cu jumătatea anului 1917, sumei pentru 2 copii, pentru cei doi mai mici.

Prin fel de fel de scenarii a încercat politica maghiară să creeze suflarea preotului român. Cîstea și lăudă preoțimii, nu că a avut alte venite mai mari, cum durează le vine mulțitor a credere, că ei mai bine a suferit, a muncit din greu, să retrăiască tot ce a putut, dar — suntem însă și la vîndut.

Că biserică în viitor să aibă preoți în miniștri, harnic și devotați cu totul chemării lor sfinte de slujitorii și altulor și invățătorilor ai poporului, congresul va trebui să năzulescă cu toțindinădintul, ca să împrezeasca odată într-un fel sau altul remunerarea materială a preotului.

Multora li se pare ascunzătă chestie greu de lămurit. Că un mulț, chiar dintr-o cei chemăi a conlucra la împrezece și sfatorirea ei, sănătatea de credință, că preoțimile nu trebuie văzute, «ca era și capătă întocdeanu deslușit».

Preotul nu trăiește în pădure, ci în sate, împreună cu mulți puțini și cu credințoși. Parohienii și-au făcut ce duc în cursul unui an preotului. Un sat întreg e mărturie. Rugăm deci pe toți aceia, cari dubiteză în mărturisirile preotului — ba o cerem chiar, — să poftescă la fața locului și să iele în seamă întreg lume. E atât de dureros, dar caracteristic, că preotul să nu spună vreun cuvânt de nemulțumire, că nici nu i se lasă să găte cuvântul și i se reflectează: «Dovrăstiu nu vă plângă», căpătați de morți și dela via...». Că și el sănătatea preoților români ar fi milionară. Bine-ar fi, de-ar fi sănătatea cu siguranță ar lii mai văzut, ar juca alt rol în viața biserică și națională... Durere, lucru este asta. Excepții vor fi, dar totuși puține. Nu și legătu, carieră, sau orice fel de branșă ca să-nă-șiba așa puțini membri cu bunăstare materială, ca tăgădu preoții. Cei ce se îndosește nău decad să le trateze de-a rândul, și se vor convinge... Dela cine să se imbogătească preotul? Dela fruntași sau bogății? Eu o spun, fără un pic de rătăciu, — precum și aceea, că n-am așteptat, — și sănt convins, că cu mine dimpreună, o mărturisire și sutele de confrăți, că în decurs de 12 ani de pastoare, afară de ceteve excepții, năm fost invitat în casă nici a unui bogat, fruntaș, intelectual, ca din dragostea eleviei sau a credinței să fac vre-o rugăciune.

După obicei, am intrat în ajunul botecului, cu sf. cruce. Atât Am amintit acest aderăvă și să trebul spus cu orice prilej, că aceste clase de osamente, deși ei numai în cazuri de boala, cununie, moarte și atunci mai mult de formă își aduc aminte de preot, șiu deci bine că de puțin sau preotul, totuși nu se sfiese

să îngreje că și mai căte, să vorbească despre veniente grase ale preotului... «ca nu sănătatea venite mari au preoții». Asemenea judecări nu le pot numi altfel, decât presupuneră și încăpătă fantasice.

Preotul trăiește mai mult cu o parte a clasei mijlocioase și cu săracimea. Aceștia însă nu trăiesc în văzduhuri, ci tot prin sate, Rugăm să se ceretze ce venit îl pot aduce acești credincioși, în deosebi în vremurile acestea de năsturi, mai pomoleni scumpete, când bieții oameni nu sănătatea să mai incure, să că poată biru greutățile traiului. SA nu se uite, că dacă azi sănătati mulți, sănătatea și nu la roță, Răsboiul pe unii și-a îmbogățit, pe mai mulți însă-i a sărăcat.

E de dorit, ca întunecimea veniturilor preoților, fie prin comitetele parohiale, fie prin membrul sinodului protopresbiteral sau altii exprimă să se lumineze și lăurească! Să se facă, în tezaurul celor constatați, fasuni nouă. Să se stărească un salar fundamental, din care binețările se vor detraga naturalurile, că ferdelii, zile de lucru, venite stolare, întreagă fasina. Adesea se scumpete, până mai înainte putera ei, să se aranjeze după copii. Cu alte cuvinte, salarul preoților să fie adus în rândulă, ca al oficurilor funcționare, în mod corăspunzător, cu Indatorisările lui multilaterale.

Numei ajunși la o asemenea asigurare și traizului, se va putea în viitor susține și mărășina și idealismul preoților, va mai fi în stare biserică să-si susțină slujitorii de azi și să-si asigure succesiunea de mâne. Numai atunci, se va putea impune și aștepta desvoltarea cu toată conștiință, că și hărnicia a activității pasio-nale-religioase și culturale, ce se va statovi și sistematic în programul de munca al preotului. Numai și numai atunci biserică noastră va putea ajunge la renașterea adevărată, ce se dorește și așteaptă în aceste vremuri de Invicere și mărire națională.

Ioan Popa.

Convenția militară — Între România și Puterile Intelegerii

Este textul convenției militare încheiate la 4/17 August 1916, între guvernul României, prezidat de d. Ion I. Brătianu, și reprezentanții Puterilor Intelegerii:

Art. 1. — Ca urmare la tratatul de alianță, intervenit la 4/16 August 1916 între Franța, Marea Britanie, Italia, Rusia și România, România se obligă, mobilizând toate forțele sale de uscat și de mare, să atace Austro-Ungaria cel mai târziu la 15/28 August 1916 (opt zile după ofensiva dela Salonici). Acțiunile ofensive

ale armatei române vor începe chiar în ziua declarării răsboii.

Art. 2. — De la semnarea prezentei Convenții și în toată durata mobilizării și concentrării armatei române, armata rusă se obligă să lucreze într-un mod cu total energie pe tot frontul austriac, în scopul de a asigura operațiunile române mai sus menționate. Această acțiune va fi în special ofensivă și vigoioasă în Bucovina, unde trupele ruse vor trebui cel puțin să-și păstreze pozițiile lor ca și efectivele lor actuale.

Cu începere dela 22/25 August 1916 flota rusă va trebui să garanteze siguranța portului Constanța, să împiedice debârcarea de trupe inimică pe coastele române și orice incursiune pe Dunăre în sunul gurilor acestui fluviu...

Art. 3. — Rusia se obligă în momentul mobilizării armatei române, să trimite în Dobrogea două diviziuni de infanterie și una de cavalerie, pentru a coopera cu armata română în contra armatei bulgare.

Astăzi se obligă a face ca întreaga în răsboi a României să fie precedată, cel puțin cu opt zile înainte de o ofensivă afirmată a armelor de la Salonici, în scopul de a usura mobilizarea și concentrația tuturor forțelor militare române. Această ofensivă va începe la 7/20 August 1916...

Art. 4. — Franța, Marea Britanie, Italia și Rusia se obligă a procura României manuși și material de răsboi, care vor fi transportate de vase românești sau aliote și transitate prin Rusia.

Aceste predări și transporturi, vor trebui astfel executate pentru a le asigura sosirea în România într-un mod că se va putea continua de minimum trei sute de tone pe zi, calculat la o lună de transport...

Art. 5. — Alianții se obligă deopotrivă a procura României, în limitele posibilului, cal, cauciucurile, medicamentele, articolele de substanță și de echipament, pe care le va cere în cantitățile și categoriile care se vor fixa de comun acord.

Art. 6. — Alianții vor pune la dispoziția României personalul tehnic necesar pentru fabricarea în răsărit a munitionilor și materialului de răsboi.

Art. 7. — Îndată după încheierea prezentei Convenții, Statele majoroare ale armelor ruso-române, ca și statul major al armatei rusă de la Salonici, se vor pune de acord pentru a stabili modalitățile cooperărilor...

Art. 8. — Cooperarea armatelor aliate nu implică subordonarea uneia din părțile contractante celeilalte, ea nu implică decât libera acceptare a dispozitivilor sau modificărilor datorate situației generale, necesităților cerute de celul urmărit și de camaraderia de arme.

FOIȘOARA

Eroul dela Wygoda

D-lui Locot-colonel C. Frentja.

Wygoda!

Cine nă auzit de acest nume?

Sat situat între orașele rusești Baranovici și Orodigit. Cei dela fostele regimenter 64, 31 și 2, care în anul 1910 au luptat pe frontul rusească, își aduc, desigur, și încă cu groază, aminte de acest sătulăpuș.

Zina de 2 lule și a cincis a anăva rămâne pururea neștersă în mintea lor.

Pentru căi această ză, sau una din cele zece ce au urmat-o, a fost cea din urmă! Căji părini își jălesc dela acest timp copiii! Căji copii au rămas orfani, așteptând zadarnic pe tatăl lor, care doarme somnul de veci pe acelle locuri străine... și iarăși, căte logodnice și neveste tinere au rămas fără de cei iubiti, tot din această vrem.

Zina de 1 lule e o zi frumoasă din cale afară. Pe întregul front e îliniște. Numai din cind în cind căte o împușcătură sprijecă aeriul, ea însă nu îluată în seamă. Cu atât mai agresivă și pădurea dela Michnovcisia, unde rezervele regimentului 64, seara, după munca

îsprăvite peste zi, își uită de tot chinul și amaruiești, căl-duc, adunându-se palcuri-palcuri la căte o raritate de brazi, unde începe vesela.

Ici un grup de flăcăi stau și-asculță la un sargent, care nu mai gătă cu glume, colesă un alt grup sătură mereu pe lângă un voinei, să le zică din fluer, o învățări, ori un căluzer. El cedează și jocul începe. Strigăturile încep și ele: «De-as mai fi odată jună...» strigă unul mai în vîrstă.

«Mă facut maica fecior...» strigă un băiețandru de vîrstă de 19 ani.

Mai departe un alt grup a adunat în jurul unui învățător, care-și îngropă dorul în strunele unei viore. Sfios la început, apoi tot mai cu inimă, doară scumpă se desprinde, le înclăzește înimă și apoi pe arpile vrăjite ale ei se trezesc deodată cu toții prin satele lor dragă...

«Drum a se drum și drul la vale,
Drum până la Poiana mare...»

E în revârsători zorilor de 2 lule, linistește, din taclele trecute și de peste noapte, e întreruptă de doară buboșitura de tunuri, care din ce în ce se îndefesec tot mai tare. Lumea începe a se trezi luminașă.

Sculați măi, că s'a început ospătul!

— Oătă-vă ai noștri de nuntă!

Fie-care își întocmește ce are, ca la momentul dat să fie gata. Ordinul de alarmă so-

sește. Pe fețele tuturor se citește o resemnare mare. Pluton după pluton, companii după companii se strecoară prin săntul de comunicație către linia primă, unde și urgia lui Dumnezeu. Văzduhul clocoște. Pe la amiază focul de artillerie își ajunge culmea. Nu mai poti deosebi pușcătură de pușcătură, ci totul se prefecă într-un durdut prelung înfloritor.

O Wygoda, Wygodă!

Rușii atacă; ai noștri se ţin cu bărbătie. Nici în canazurile infernului nu poate fi lucru mai grozav.

De ce seară focul slăbește pușin. Încep a veni rănilii. Ne adunăm roătă în jurul lor.

— Ce-l prin linia primă, băieți?

— Ce să fie, etă, acum și mai bine, dar azi, într-o vreme... săteam rău de tot; ne-au spart deodată și ne-ai luat pe spate... da, am avut mare noroc cu domnul maior, ăla mic, dela batalionul întâi...

— Cum a fost, eu spun cu de-măruitul, îndemnă plin de nerăbdare, căci era vorba doar de un român, de singurul maior român, îmi aveam la regimenter. — E răni, mort, oră și teafăr până acum?

— Cum să fie... după ce ne-a înconjurat rușii, nu mai aveam nici o nădejde de scăpare. Atunci începe domnul maior ăla... cum îl chiamă, că doară-i român săracu... să ne în-

Art. 9. — In principiu, trupele regale române și trupele imperiale ruse vor conserva comandamentul lor propriu, zona lor distinctă de operațiuni și o completă independență în conducerea operațiunilor. Linia de demarcare între cele două armate va trece dela Dorna Vatra pă la Bistrița și văile râurilor Salo și Someș la Dobrițin. Tîna principală a acțiunii române, întru atât că situația militară la sudul Dunării o va permite, va fi prin Transilvania în direcția Budapesta.

Trupele ruse prevăzute la art. 3, destinate a coopera cu armata română, vor fi sub comandamentul superior al armatei române..

Art. 10. — In principiu, în teritorul național, ca și în cel ocupat de armata uneia din părțile contractante, armatele celelalte părți contractante nu vor putea să intre, decât dacă interesul general și ținut comun ar reclama, și cu consumul său inscris și prealabil pentru fiecare caz particular.

Art. 11. — Ora de căte ori în cursul operațiilor armatele aliate vor avea nevoie de înfrângere una sau mai multă cîte ferde de pe teritoriul unui stat aliat, pentru transportul de trupe, provizii și furnituri militare, întrebuitarea va fi stabilită pentru fiecare caz, în particular de delegații maiorilor cartiere generale aliate.

Administrația, organizarea transporturilor și aprovisionarea cu resurse locale, va încurba în toate cazurile autorităților teritoriale.

Art. 12. — Prizonierii, prada de răsboi și trofeele luate de une din armate li vor aparține.

Prada de răsboi, luate în luptă în comun și pe același camp de bătăie, va fi împărțită proporțional ca efectivele care au luptat parte. Toți și pentru a ușura aprovisionarea armatei române, Comandamentul imperial rus va ceda acestia din materialul de răsboi și munitione, cuprinse în această prada mixă, de care ea ar avea o urgență nevoie.

Art. 13. — Pentru a coordona acțiunile armatei române, ruse și aliate, și pentru a ajunge mai sigur la jumătatea militare, un reprezentant al armatei române, ajutat de către un număr de ofițeri adjutanți, trebuie să se găsească la Cartierile generale ruse și să intre în momentul începerii operațiilor militare române. Tot asemenea, reprezentanții armatei române și aliate și adjutanții lor trebuie să se găsească la Cartierul general al armatei române.

Art. 14. — Dacă în cursul operațiunilor survin situații cerând lăsarea de măsuri nouă și indicând chestiuni neprevăzute în prezenta Conveniune, toate aceste chestiuni vor fi tratate în fiecare Cartier general cu delegații armatei aliate, dar nu vor deveni definitive, decât după un acord al comandanților șefi.

Art. 15. — Pentru a se putea lăsa la timp măsurile preparatorii la începerea operațiunilor, părțile contractante vor trebui să se înțeleagă asupra planului acțiunii militare, înaintea zilei începerii ostilităților de către armata română.

bărbăteze, iar Dumnealui însuși a lăsat o emajină gewehr, și pușca, și dă în toate părțile cu ea. Noi vîzând așa ceva, am prins le ocaza de înimă și ne-am năpusit cu toții spre rușii, prinzând pe cei din spate, iar pe ceilalți respingându-i.

— Ajădară, domnul maior a scăpat bătălionul?

— Ba, regimentul întreg! Dumnezeu să-să scape, din acest iad.

Iadul a mai răsărit zece zile, dar Dumnezeu să-a ferit. Regimentul nu s'a dat nicăi un pas înapoi...

In pădurea delă Michnoevsina, nu mai e veselie de alăldată. Brazi sunt ciungători de vîrf, locu și tot spart. Tranejele de rezerva sănăruinăte. Pe căte un color de brad, feciorii rămasi migălești, cu slovă încurata, carte la cei de acasă despre ei și despre cei cari nu mai sunt.

Strunele dela viața dacălului au amortit, iar domnul maior îl... viteazul, a plecat dintr nou.

V. Zdrenghea.

Art. 16. — Chestiunea armistitiilor se va decide de comun acord de Comandanțamentele suprême și armatele cooperative.

Art. 17. — Prezenta conveniune va rămâne în vigoare din ziua semnării ei, pînă la Pacea generală.

Făcut în cinci exemplare la București, în 4/17 August 1916.

Bănatul

— Un grânar ai țării — Bogăția minelor — Apelul minerale — Bănatul la conferența de pace. —

Zilele bucureștiene, ocupându-se de cheștiunea Bănatului, scriu următoarele:

Bănatul este în primul rând, un *flor de cirea*. Serviciile Ungariei ca un hambar imens, care se golește în fiecare an spre desfășurarea grofilor din Budapesta.

Din toată întinderea Bănatului, arăturile ocupă 50 de suță, adică jumătate teritoriu, în total cam 1 milion 400.000 hectare arături, dintr-pe care 1.200.000 hectare erau cereale.

In special grâu este cultivat în Bănat ca deosebită predeflecție, înținându-se pe 600.000 hectare. Colecția grâului și excelența, mai ales cel din Toronta, care și clasifică ca cel mai bun grâu din Europa.

Torontul și județul cel mai agricol din Bănat. Din statistică rezultă, că singur acest district produce mai mult grâu, decât toată Transilvania. Din aceasta se poate vedea excesiva rodnicie în răsărit în acest tînăr mănos, ca un al doilea Pămînt și înălțăndinț.

In răsărit al doilea conțează porumbul, care de asemenea dă o producție bogată.

In general cerealele se cultivă foarte multă la vest pe sesurile dintre Tisa și Dunăre, pe când la est, pădurișul munților al Carpațiilor dunkești, nu permite o cultură întinsă.

A doua bogătie a Bănatului, o constituie vîlă și lîzvele. Vinul și de foarte bună calitate. La Vârșet și Biserica Albie săptă podgorii minunate.

In regiunea oșteică abundă pădurile — după cum și și firsice — pe coamele vestice ale Carpăților. Din 610.000 hectare, căc ocupă pădurile în Bănat, singur comitatul Cara-Severin cuprinde 50.000 hectare pădurăose.

O altă avuție, deamată de tinut în seamă în Bănat, o formează animalele domestice. În special se cresc căi de rasă ungurească și porci de prâsă. Sunt crescători speciali pentru porci, după cum sunt căteva hergheli de reproducere.

Mul mai prejosă este înăs în Bănat, boala minelor. În special munții Bănatului conțin zăcăminte mari de fier, cărbuni, cupru și ceva aur. În mijlocul Bănatului (sunt cinci mari mari la număr: Dognecea, Oravita, Anina, Reșița, Nădrag) se lăzează anual mai bine de un milion Kintale metrice de fier.

Cărbunii se exploatază cu deosebire la: Steierdorf, Oravita și Reșița. Se cifrăză producția carboniferă Bănatului la peste 600.000 tone anual. în ceeace privete cuprul, el se găsește mai cu seamă în sudul jînului.

Apelul minerale sănt excelente la Buziaș și Mehedinți.

Bănatul la conferența de pace. Revista Democrației scrie:

Delegații români la Paris au arătat, că Bănatul nu este o expresie geografică, ci o provocă politica alcătuind un tot individualizat, astăzi și în trecut. Posessuie unei părți numai a acestei țări, ar face ca posesorul să nu se poată surograje necesității de a revendica în curând țara întreagă.

Regiunea muntoasă della est și regiunea cămpilor dela vest sănt strâns legate între ele.

Câmpia Bănatului să locuitorilor din munți alimentărirea în cereale; în această câmpie sănăsească numeroasele turme din munți: mușenii furnizează locuitorilor delă camp bogățieni foresterie și minerale, și producse crescătorii vitelor. Câmpile bogate și relativ puțin populatice găsesc în excedentul populației mai sărac din munți, resursele de braje de muncă: cămpia și muntele nu pot trăi aici unul fără celalalt.

Câile de comunicație în Bănat nu pot fi avanțate organizație decât pentru întregul provinciei.

Împărțirea Bănatului ar lăsa României cursurile superioare ale râurilor, sărbilor cursurilor inferioare și casanurile. S-ar nimici astfel avantajele oferite de situația Bănatului între 3 cursuri de apă.

Transilvania, a cărei singură cale mare de apă și Mureșul, ar fi lipsit de unul din debururile sale, produsele ei nemai putând trece pe Mureș la Tisa și de aci la Dunăre.

Liberitatea completă a navigațiunii nărseră la nîmici, căci navele au mai nevoie de organizație tehnică, de antrepozite, de instalații mecanice, comerciale, industriale etc., care nu să poată face în mod firesc decât pe un mal românesc al Tisei și al Dunării.

Împărțirea Bănatului printre frontieră ce să arde etnografică, ar vîoă și echitatea. Chiar în regiunile în care sărbii sunt în majoritate, grupuri importante de români sănătățesc printre ei.

Germanii de asemenea năr primii să fie împărțiti între România și Serbia, și interesele lor îi fac să preferă alipirea la România.

Amestecul naționalităților în vestul Bănatului și de așa natură, că pentru a desfășura de România cei 200.000 de sărbă din această regiune, ar trebui să se anexeze în Sârbia un număr îndot de mare de neșrabi, germani, unguri, și români. S-ar crește astfel iredența noastră.

Argumentul cu necesitatea unei zone de protecție la Belgradul nu are temei, căci învățămintele răsăritului au micorat credința în utilitatea acestei protecții. De altfel, România să obligat încă din 1916 să lase fără încărcături militare și fără garnizoana zona din fața capitelului actuală a Sârbiei.

Singura frontieră acceptabilă, între România și Serbia, și Dunăre. Dacă se părăsește această frontieră, nu săr mai înține nici o altă și în mod arbitru s-ar trece dela una la alta. De aici cauza permanență de conflicte.

Acordând Sârbiei frontieră dincolo de Dunăre, săr ajunge la desorganizarea economică, la stăvilea dezvoltării unei întregi regiuni și la perspectiva de conflicte în viitor.

Citind zare

Glasuri din presă —

Organul basarabean *Sfatul Țării* (Nr. 252), din Chișinău:

Noi, români, avem un mare păcat.

Intelepți din cale afară cănd e vorbe de interesele nemuritoru nostru, noi avem foarte desvoltat în noi simțul *măsării* și o mare grozădită de a nu cădea în ridicol printr-o pretenție *exagerată*.

Vom întotdeauna să fim oameni politici realiști, diplomați care nu sboără în nori, — care se inspiră numai dela posibilități.

Sătemn respectuos și deligat peste măsură cu suscepționalitatea altora. Din această cauză perdem din vedere o mulțime de *realități* existente, nu numai printru că ne cunoștem, ci și prentru ne închipuim că dacă le-am învederă cu tot dinadinsul, să nu ni se spue că nu sătemn destul de serioși.

Desnădăigea ungurilor nu trebuie să întârzie Patria (Nr. 22):

Eri am sosit din o călătorie prin ţinuturi ungurești și pot să afirm, că unguri și astăzi cred, că români nu vor putea să-și păstreze stăpânirea în Ardeal, că în casul unei hotărâri neînvorabile ei vor răscălu în toții și cu armele în mână vor atinge pe români...

Sănt semne sigure, că ungurii nu se vor muta cu una cu două. Sunt informații, că în multe locuri ei își au designați oamenii, care după retragere sigur (!) a românilor vor preluă imediat puterea.

Ungurii cred, că vor găsi aliați buni și sinceri la *aeruliniend*.

Nu suntem intrăcat corepunzătoare informații adevarulor; dar în tot cazul trebuie să ne pregătim, și astăzi nu mă voi mira de loc, dacă se va naște în curând un current puternic la noi, cu scopul de a crea o milioare românească puternică, având posibilitatea să resistă la fortele furtunile, care vreau să zdorească fericirea noastră.

copiilor săraci din Iila resp. Alba-Iulia, oraș, aplicați la meselei și cor. 5 la Fondul Victor și Eugenia Tordășanu pentru înzestrarea fetelor sărace. La acest din urmă fond di *Ioan Luncă* măcelar în Borgo-Prund, căutând aplicare în vre o măcelarie — cărămăile pentru filii său. *Pavel* a dăruiț 10 cor. Parohul Iosif Nicolae din Arada (locul de naștere al lui Horia) a dăruiț la Fondul Dr. P. Span pentru ajutorarea copiilor de moți aplicați la meselei 10 cor. La «Legatul Gligorice Iosevici de *Ioan Comă*, curierul în Orăștie, cu prilejul încheierii contractului de vencere al filialu său loan cu mehanicul *Wilhelm Roth*, a dăruiț 10 cor. Pentru daruri exprimă mulțumită: *Vic Tordășanu*, președintul Reuniunii meseleișilor.

La congresul invățătorilor

— Telegrame —

Dela Consiliul Dirigenț, resortul cultelor și al instrucțiunilor publice, primim astăzi spre publicare telegrama Maiestății Sale Reginei Maria, precum și telegrama dinu ministeru de răsboi și general *Vătășiana*, ca răspuns la telegramele transmise de congresul Invățătorilor români din Ardeal, Bănat și Ungaria.

Telegrama reginei:

Palatul Cotroceni, 27/2, General Moșoiu, Comandanțul trupelor din Transilvania, Sibiu. Cu gândul și cu inimă sănăt în mijlocul domnișilor voastre. Mulțumind-vă pentru frumoasele sentimente, doresc spor la munca pentru binele tuturor.

Maria.

Telegrama ministrului de răsboi:

Ministerul de răsboi, 28/2, General Moșoiu Traian, comandanțul trupelor din Transilvania Sibiu. Am primit telegrama dvsă și vă rog să trimiteți corpului didactic primar român din Ardeal, Bănat, și Ungaria mulțumirile mele din prenumă cu cele mai bune urări. Ministrul de răsboi, general de corp de armata.

Vătășiana.

Inștiințare

Cu scopul de a înlesni funcționarilor din orașul Sibiu aprovizionarea cu cele mai traiuincioase alimente, *Resortul de alimentare al Consiliului Dirigenț Român* a hotărât *Înființarea unui consum* în orașul Sibiu.

Indreptările la beneficierea cumpărărilor de mărturi din acest Consom vor fi:

L. Funcționarii publici din Sibiu, cari au depus juriamentul pentru statul român și nu sunt provocați cu alimente.

II. Funcționari corporațiunilor publice din Sibiu, cari dovedesc că nu sunt provocați din altă parte.

III. Alte persoane cu locuință stabilă în Sibiu, cari dovedesc că sunt avizate la alimentare publică, pe baza unei decizuni speciale.

Totuși acela, cari vor să fie părtăși la dreptul cumpărării de articolele din *Consom* se vor înștiința, legitimându-se la secția de Consom a *Resortului de alimentare*, în edificiul Tribunalului (Palatul Justiției) et. II ușa, Nr. 84 la seful secției, di *Nicolae Janca*. Înștiințările se primesc în fiecare zi de la ora 9—11 a. m. și 4—5 p. m.

Celor în drept se eliberează un bilet de legitimare prin secția de Consom a *Resortului de alimentare*, care bilet îndreptățește la beneficierea cumpărării articolelor, în măsură cvotei, care se va stabili din caz în caz.

Pe baza biletului se dă de geul secției de Consom o *asignație*, care conține articoli asemnați. Prin articoliilor asemnați se plătește deodată cu eliberarea asignațiunilor, ear marfa se ridică pe baza acestei asignații în limitălățile consumului și/ătăiere în edificiul Direcției Financiare (parter, strada Herman) începând din 15 Martie a. c. și 15.5.20.

Asignațiunile se eliberează în fiecare zi de lucru din 9—11 a. m. și de la 4—5 d. a., iar mărfurile asigneate se pot lua în primire zilnic de 8—12 și de la 2—6, Duminica de 8½—9½ a. m.

Reclamațiuni sănt a se face la *șeful secției de Consom*.

Abuzați se vor pedepsi cu retragerea dreptului de beneficiare și se vor urmări în puterea legilor.

Sibiu, 11 Martie 1919.

Dr. Romulus Boilă

Şeful, Resortul de Comunicații și de alimentare.

Mulțumita

Se aduce prin aceasta deosebită mulțumita lui *Teodor Dobociu*, comersant în Sibiu, și vrednicie sale soției *Eugenia* pentru darul frumos de 1000 (una mie) Corone, ce l-au făcut cu prilejul zilei onomastice pe seama Orelfinatalului cu scop d' a se procura pentru orfani halne și încălțăminte. Dumnezeu să le răsplătească lăptea acesteia nobilă și vrednică de imitat.

In același scop a donat lui *Wermescher*, comersant, suma de 50 Cor.; *Reuniunea feminilor evanghelice din Sibiu* suma de 200 Cor. din venitul unei tombole, iar di *Iosif Chircă*, comisar de alimentare, suma de 50 cor. 25 fl., venitul din asignații de alimentare în cursul lunii Februarie a. c.

Cu ocazia cumunei lui *Ioan Suma*, platonier la finanțe, cu Ana řolima din Topârcea a întreprins vizită în *Ialile Bacă* o colectă pentru orfani, lat care au contribuit: *Ioan Isacu*, preot și *Vasile Suciu*, preot, câte 30 cor. *Miriș Ioan Suma* și *Ana řolima* 20 cor. *Elisaveta Rampus*, *Ioan Suma* sen. și *Ioan Pinciu*, căte 10 cor. *Ialile Bacă*, *Ana Pinciu* și *dr. Weber*, căte 5 cor. *Susana Macrea* 4 cor., *Vasile Oreașu*, și *Ioan řolima* căte 3 cor. *Iacob Aleman*, *Marcu řolima*, *Ana Macrin* și *Ana Bogdan* căte 2 cor. *Nicolae Pais* 1 cor. Total: 144 cor.

Pentru toate acestei sume se exprimă în numele orfanilor deosebită mulțumită.

Direcția Orelfinatalului ortodox roman în Sibiu.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului, Plaça Hermann, Directoră: D-na M. Scholtess.

Sâmbătă și Duminică: *Contesa de Warenhaus*, dramă sensațională. Suplimente nouă în fiecare seară. Duminica se da o reprezentare, la ora 4½ d. a., afară de reprezentările obișnuite.

Incepîtu la ora: 6½ și 8½ seara.

Cinematograful Apollo, Strada Schevir, Directoră: D-na Emil Toth.

Sâmbătă și Duminică: *Film detectiv american*, mare dramă.

Incepîtu la ora: 6½ și 8½ seara.

Cărți și reviste

Carte de bucate. Cea mai bună carte de bucate a apărut sub titlu de *Postă Band*, partea III și IV, de Zotti Hodoș. Prețul unui exemplar este 5 corone. Volumele amândouă, cu 10 cor., se pot cumpăra la autoară, în Sibiu, Wintergasse 11, etaj 1.

Crai Nou. A apărut din nouă revistă, *Crai Nou*, numărul 3 cu următorul cuprins valoare și interesant: *Gânduri și icone din vremea răsobitorul de Maria Regina României*, cuprinzător articol, scris sub impresiune cărăsuvenirea noastră incomparabilă, — o carte prin care «vorbește sufletul neamului întreg». *Poezii*, de I. U. Soriciu, St. O. Iosif, L. Berghea. *Clipă trădă și Un testament*, actualitate bine primă din tâmplărie răsobitorul și zugrăvită în măestrie cu deosebită măiestrie de *Nicolae Cibin*, *O poveste de V. și Crisană*, de M. Valeanu, cu descrierii poetice, și la sfârșit *Cronica Intregesc* numărul publicației. Redacția și administrația: Sibiu, Str. Măcelarilor 45. Abonamentele anuale 12 lei. Un număr 50 bani.

Biblioteca

Reuniunea românească de agricultură din com. Sibiu

Nr. 1. <i>Tineria vitelor</i> , de E. Brote	K — 24
2. <i>Trifoiul</i> , de Eugen Brote	— 24
3. <i>Prisările pomilor</i> , de Dom. Comşa	— 24
4. <i>Legea veterinară</i> , de Inv. Muntean	— 80
5. <i>Insoțirile de credit</i> (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	160
6. <i>Cartea stupărilor săteni</i> , de Romulus Simu	— 70
9. <i>Poveste pentru sărbătoarea găndăcilor de Mai</i>	— 10
10. <i>Dare pentru vinuri și favorabile (Temesvăr)</i> ce face legătura în privința ei proprietăților de vii	— 10
11. <i>Povete pentru sărbătoarea împotriva găndăcilor, care strădește maguri</i>	— 10
12. <i>Scură povătură la stârpiile soarelor de camp</i>	— 10
13. <i>Cum să îmbălităm orzul de bere</i>	— 18
14. <i>Vîneră român sau Noua cultură a viilor</i> , de Nicolae Iosif, Invățător	— 70
15. <i>Nutriția animalelor de casă</i> , de Aurel Coșciuc, Op. pre mată, Cu 6 ilustrații în text	150
16. <i>Cuvinte de îmbătrânire pentru Serbare pomilor și a pasărilor</i>	— 20
17. <i>Monilia</i> , o nouă boala a pomilor, de Hermann Kerr	— 10
18. <i>D'ale Pomaritul</i> , sfaturi întocmite de Astra Hodos	— 25
19. <i>Câteva refe incubante în porțiajulnele date de Dr. Ion Bucur, medic</i>	— 30
20. <i>Nutriția soarelor de camp, îndrumările preleucătorice după instrucție ministerială</i>	— 10

Noutate!

Noutate!

Plachetele în relief ale Maiestăților Lor Rege Ferdinand și Regina Maria, admirabil executate după modeluri artistice.

Fiecare bule român ar trebui să poarte semnele acestea.

Plachetele amintite, oxidate, sulfatate cu agăț și aură, se află de vânzare cu prețul de 3—5 cor. la reprezentantul prim al *Agenturii Bicskey* A. in Sibiu, Strada Cisnadiei 35. (41) 6—10

— Revânzătorii primesc rabatul cuvenit. —

**„CORDIANA“
Institut de credit și economii, societate pe acții în Fofeldea.**

Convocare

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Cordiana», societate pe acții, se invită conform §§ ilor 19 și 20 ai statutelor societății la

a XXI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Fofeldea (localul institutului), Dumineacă 17/30 Martie st. n. 1919, după amezezi la 1 oră.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcției, Bilanțul anului de gestiune 1918 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea a 2 membrii în direcție, anul cu mandat pe 5 ani și altuia pe 2 ani.
4. Fixarea marilor de prezență pentru membrii direcției.
5. Cererile Duii Dir. Nicolae P. Petrescu.
6. Modificarea §-lui 23 din statutele societății.

Domnii acționari care, în sensul §§-ilor 22, 23, și 24 din statutele societății, voiesc să participe la adunare în persoana sau prin plenipotenți, sunt rugați a-și depune acțiile și eventual dovezile de plenipotențial cel mult până Vineri, 15/28 Martie n. a. c., la 6 ore p. m., la cassa institutului în Fofeldea, la institutul de credit și economii «Albina» în Sibiu, Filiala «Albina» în Brașov, sau la «Cassa de păstrare în Săliște».

Fofeldea, la 9 Martie (24 Februarie) 1919.

(68) 1-1

Directiunea.

Activă	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1918	Passivă
Cassa	28,348.12	K 1
Centrala băncilor Budapesta	62.32	
Cambii de bancă	142,687—	
Imprumut hipotecar	31,704—	
«Albina» Sibiu	176,104—	
Efectele Institutului	399,451.01	
Efectele fond. de penzii	4,800—	
Realități	4,936—	
Debitori	26,070.18	
Fond cultural și de binefaceri	41.82	
Mobilier	1,000—	
10% amortizare	100—	
	900—	
	815,104.45	
		815,104.45

Debit	Contul Profit și Perdere	Credit
	K f	K f
Interese pentru depun. spre fructif.	12,804.94	Interese:
Diferența de curs la efecte	20,000—	dela cambii de bancă 24,661.58
Spese: porto, tipăr. diverse	2,888.09	dela imprumut hipotecar 4,748.58
Salare	5,850.50	dela efecte 12,992.82
Marce de prezență	140—	dela Cont-current 3,272.00
Contrib. dir. și arunc. com.	3,954.58	45,678.04
10% dare după int. de dep.	1,268.20	Chirie 1,000—
Profit curat	5,222.84	Provițiiune 1,049.98
	100—	
	709.25	
	47,728.02	47,728.02

Fofeldea, la 31 Decembrie 1918.

Iosif Lissai m. p.,
președinte.

Aurel Constantinescu m. p.,
director-executiv.

Ioan Maniu m. p.,
cassier.

I. Vătășan m. p. I. Malang m. p. T. Sava m. p. I. Precup m. p. A. Mețianu m. p.

Examinând conturile prezente le-am aflat exacte.

Fofeldea, la 9 Martie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:
Ioan Comisia m. p., preș. Andrei Teșiu m. p. Ioan Popa m. p. Vasile Precup m. p.
Petru Stoica m. p. Sofroniu Roșca m. p., revizor expert al «Solidarității».

La scola economică seminarială se : : : : : : afă de vânzare : : : : :

Oltoi
de cați și pruni.

Cumpărătorii să se adresze la conducătorul școlii I. Oltoi profesor (69) 1-2 seminarial.

Publicațiiune

Se dă în chirie o locuință în cassa Nr. 45 din strada Măcelarilor, etajul I, spre strada Popâlici.

Locuința se poate lua în primire la 1 August st. n. a. c.

Oferitele de închiriere facute în scris și puse în publică, sunt să se adreze: Comisia unei administrative și tipografie arhitectecă, până la 17/30 Aprilie a. c.

Informațiunile se pot primi dela delegatul comisiunii Victor Finch, contabil-controlor comisiorial.

Sibiu, din sedința comisiunii administrative și tipografie arhitectecane, întră la 18 Februarie 1919.

Dr. Eusebiu Roșca
vîcăr-archiep.

(65) 1-2

(67) 1-3

Nr. 90/1919

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de cl. I. Dăru română, în protopresbiteriatul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sănt: jumătate din venitile preoților făsonate în tab. B, pentru întregirea de stat.

Concurenți au să-și astearne cererile înstruite conform normelor din vigoare, în terminal arătat, subsemnatul oficiu protopresbiteral, și cu observarea prescrierilor a se prezenta poporului în biserică spre a cănta, respective a celebra și cuvânta.

Sebeș, la 20 Februarie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român în coplegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protopop.

Nr. 70/1919

(66) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III. Poaga-de-Jos, din protopresbiteriatul Lupsa, deveță vacanță prin moarte parohului Vasile Rusden, duș-mărturie la concursul I nu s-au anunțat concurenți, se scrie el același concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreună cu acest post de paroh sănt cele făsonate în coala B, pentru concurs, cu restricțiunile §-lui 26 din regul. pentru parohii, care asigură venitul jumătate din parohie pe timp de un an văduvei preciose și orfanilor parohului răposat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele prescrise, sănt a se înainta la terminal concursual subscrisele oficiu, iar concurenții — cu resursele din § 33 ale reglementului — să pot prezenta în comună pentru a cănta, respective a oficia și cuvânta și a face emnoscita cu porțuri.

Baia-de-Arieș, la 16 Februarie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Lupsiei, în coplegere cu comitetul parohial.

Vasile Găin
protoop.

Coneurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Lesnic cu filia Dumbrăvița, protopopiatul Devei, se anunță concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sănt cele fascinante în coala B despre întregirea veniturilor dñeii preoștei prin rător de stat.

Concurenții au să-și aștere rugările cursuale, instituite conform normelor în vigoare, la oficial protopresbiteral concernent în timpul deschis și a se prezenta cu învinuirea protopresbiteralului în vîrto Dumbrăvița sau sărbătoare la biserică parohială, pentru a căntă predica și a face cunoștință cu poporul.

Deva, la 6 Februarie 1919.

Oficial protopresbiteral ort. rom. al Devei, în conțelegeră cu comitetul parohial.

(62) 3-3

Dr. Ioan Dobre
protopresbiteral.

Intreprindere română

Prima societate română de import și export

S. Ittu & Comp.

Sibiu, str. Cisnădiei 1-5

Se ocupă exclusiv cu import și export internațional al materiilor brute, semi-fabricate și fabricate.

Legături comerciale internaționale.

Corespondență în limbile română, italiana, franceză, germană și maghiară.

Rugându-vă pentru binevoitor sprijin semnăm

cu deosebită stima

12— **S. Ittu & Comp.**

In editura consiliului administrativ a tipografiei arhidiecezane a apărut :

**Istoria bisericească
a românilor ardeleni**

de
Dr. Ioan Lupaș

protohopital al Săliștei, membru al Acad. rom.

Aprobată de P. V. Consistor Arhidieceza gr.-or. român din Sibiu, prin decizionă din 8 Martie 1918 Nr. 1785 Bis.

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană cu **10 coroane** plus portostal recomandat I cor.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : : : : : se află de vânzare : : : : :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857-1906)

de

Dr. Ilarion Pușcaru,

Dr. E. Miron Cristea și Matei Voileanu.

Cu 24 ilustrații și 3 hâșmări.

Prețul 4 cor., plus 60 fl. porto recomandat.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Regatul României**Ministerul de Finanțe**

Datoria publică

Imprumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919

Emis, prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu

Prospect

In virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919, Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, emite bonuri de tezaur 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest imprumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Bânatului și părților ungurene, unite cu Regatul Român.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 6000, și 10,000 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezaur vor fi putute în faximile semnăturile Ministerului de finanțe al Guvernului Regal Român, a Șefului Resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnatură manuscrită de control.

Acest imprumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate cassele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași casse drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la cassele publice (casăriile instituțiilor de stat) până la 50%, a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anual.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în păta pământurilor parcate conform proiectat reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5%, la capitalul nominal, în care scop ele sunt insotite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadere 1 August 1919.

Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în leu pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detinitorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cincizeci de lei.

Statul Român își rezerva dreptul de a denunța acest imprumut în întregime sau parțial înainte de terminal fixat și în urma unei publicații speciale prin «Monitorul Oficial» cu săptămuni de zile înainte data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur reprezentate la rambursare, se prescriu după treceea de 30 de ani, iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani della data scadentei lor.

Subscrigerile la acest imprumut vor fi redobândite.

În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse, sau furate, se vor libera proprietarului după conformitate cu legea decretată cu N. 3380 din 15 Noemvrie 1918. Cunoștință de dispoziția acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Condițiunile de subsciere

In baza prospectului de emisiune, subscrerea la imprumutul cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrerea se va face:

a) la bâncile românești.

b) la bâncile săsești,

c) la perceptoare,

d) la direcțiunile financiare,

e) la prefecturi și preturi,

f) la alte instituții și particularii, prevăzuți cu autorizație specială din partea Consiliului Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu.

Prețul de subsciere este fixat al-pari, adeca una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subsciere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, cari sănt date de mai înainte, sau inclusive 1 Octombrie st. n. 1918.

Subscrigerile se vor face face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu. Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziare, are dreptul să închidă subscrerea, când va vol.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrigerilor, reducându-le la suma, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscritorul își se va libera o chitanță, constândă subscrerea și efectuarea văsămantului.

Subscrigerile se vor face pe contrachitanță plătitelor, la locurile de subscrizione. Bonurile de tezaur definitive impreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale se vor elibera cel mai târziu la Iulie st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor.

Seful resortului: Dr. Aurel Vlad m. p.